

SZÖVEG –
DR. FOGARASI ANDRÁS gyermekneurológus főorvos

SOROZAT –
GYEREKRENDELŐ

EPILEPSZIA – IJESZTŐ, DE KEZELHETŐ

Az epilepsziához a lehető legrosszabb képzeleteink kötődnek, mintha ez lenne az egyik legsúlyosabb gyermekkori betegség. Mégis lehet örömhírt kapcsolni hozzá: azt, hogy tíz gyerekből nyolc ma már teljesen rohammentessé tehető gyógyszerekkel, ráadásul a rohammentes gyerekek fele is néhány éven belül kinövi a betegséget.

◆ MINDENNAPI BABACSOMAG MILYEN GYAKORI AZ EPILEPSZIA BETEGSÉG? A MAGAS LÁZ FOKOZHATJA AZ EPILEPSZIÁS ROHAM KOCKÁZATÁT?

A gyermekek fejlődésben lévő agyában nagyobb a görcskészség, emiatt valóban gyakrabban fordulnak elő gyermekkorban. A gyermekkori epilepszia minden 100. gyermeket érint, míg később csak minden 200. felnőtt epilepsziás.

Fontos tudni, hogy nemcsak az epilepszia okozhat görcsös állapotot, hanem olyan helyzetek is, amikor az agy nem kap elég tápanyagot vagy oxigént, ilyenek például a magas vagy alacsony vércukorszintnél jelentkező görcsállapotok. A tic (ejtsd: tik) és a gyermekkori alvászavarok elkülönítése sem könnyű. Egy „egyszerű” ájulás során is gyakran látunk néhány apró megrándulást, de emiatt még szó sincs epilepsziáról. Akinek kizárólag lázas állapotban vannak rohamai, azokat sem nevezzük epilepsziás betegeknek, hiszen nagy esélyük van arra, hogy a kisgyermekkorból kinöve megszűnjenek a lázgörcsök.

MITŐL ALAKULHAT KI, ÉS MIKOR GONDOLJUNK EPILEPSZIÁRA A GYERMEKÜNKNÉL?

A betegek egy részénél agyi eredetű eltérés (fejlődési rendellenesség, gyulladás, oxigénhiány, vérzés, illetve sérülés) okozza. Más gyermekeknél genetikai (örökletes) görcskészség áll a betegség hátterében. A legtöbb embernek az eszméletvesztéssel, végtagrángással, habzó szájjal, bepisléléssel járó „nagyroham” jut eszébe, de gyakrabban jelentkezik sokkal enyhébb, sőt, alig észrevehető formákban. Ilyen például a pár másodperces megtorpanással járó ún. absence (ejtsd abszansz) roham, amelyet kísérhet a szemek pillanatnyi felakadása vagy ritmusos pislogás is. Azokat az apró rohamokat, amelyek csak egy belső, furcsa érzéssel járnak, aurának nevezzük.

Epilepsziás roham gyanújakor a gyermeket házi orvosának kell megmutatni, aki szükség esetén gyermekidegyógyászhoz küldi tovább a gyermeket. Súlyos állapot (eszméletvesztéssel járó vagy ismétlődő rohamok) esetén kórházi kivizsgálás indokolt. Rengeteget segít, ha valamelyik rosszulétről készítették telefonos videofelvételt. Amennyiben az idegyógyásban is felmerül az epilepszia gyanúja, akkor EEG vizsgálatot kér, amely fájdalomtalan és az agyhullámok méréséből áll.

Kép - Profimedia - Red Dot

MIBEN SEGÍTHETEK A ROHAM ALATT? KAMASZOK SZÁMÁRA LEHET-E VALAMILYEN ÉLETVEZETÉSI TANÁCSOT ADNI, AMIVEL CSÖKKENTHETIK A ROHAMOK ESÉLYÉT?

Eszméletvesztés esetén nem is emlékszik a gyermek a rosszulétre, ébren viszont félelmetes lehet számára. Utóbbi esetben vegyük ölbe, próbáljuk megnyugtatni. Eszméletvesztéssel járó „nagyroham” esetén próbáljuk oldalra fektetni a beteget, hogy ezzel megóvjuk a fulladásveszélytől, és védjük a fejét a sérüléstől! A Diazepam nevű, végbélbe adható, nyugtató szer leállítja az elindult rosszuléteket, de csak akkor indokolt a használata, ha legalább egy perce tart és spontán nem szűnik a roham. A gyermek elaludhat a beadása után, ez normális jelenség. Tinédzserek esetében az epilepsziás rohamokat különböző tényezők is kiválthatják, például a kialvatlanság, a gyógyszer kihagyása, illetve az alkoholfogyasztás. Azt szoktuk javasolni, hogy a gyógyszerek beszedését kössék valamilyen minden nap ismétlődő eseményhez, pl. a reggeli fogmosáshoz vagy az esti lefekvéshez, így talán kevésbé felejtik el.

Sajnos az alkoholfogyasztás önmagában is rohamot provokálhat, ráadásul az epilepsziaellenes gyógyszer hatását is csökkentheti. Az alvásmegvonás is egy fontos rohamprovokáló tényező, egy kamasznak mégsem mondhatjuk azt, hogy sose bulizzon. Azt szoktuk tanácsolni, hogy ha sokáig fennmaradt egy buli miatt, akkor másnap sokáig aludjon. Legveszélyesebb két egymás utáni bulizós nap...

A BETHESDA GYERMEKKÓRHÁZBAN HOGYAN SEGÍTIK A SZÜLŐK FELKÉSZÍTÉSÉT ERRE A NEHÉZ HELYZETRE?

Kórházunkban minden egyes gyermekkel és családjával részletesen elbeszélgetünk, amikor megszületik a diagnózis. Igyekszünk minden kérdésüket megválaszolni. Súlyosabb betegeinknek nyáron kórházi tábor, évközben pedig két Epiklubot rendezünk, ahol találkozhatnak, ügyes-bajos dolgait megoszthatják egymással és velünk is. Idén már harmadszor rendeztünk családos tábor, amikor négy napra tíz családot hívtunk meg vidékre. ◆